

stichting orgelkring "hendrik niehoff"

gevestigd te 's-hertogenbosch

Programma van het concert in de Sint-Janskathedraal te 's-Hertogenbosch
op dinsdag 9 september 2014 om 20.00 uur door **Rob Nederlof**.

Rob Nederlof studeerde orgel (bij Maurice Pirenne), piano (bij Alexadru Hrisanide) en klavecimbel (bij Gerard Dekker) aan het Brabants Conservatorium. Hij sloot zijn drie studies af met het behalen van de diploma's Docerend Musicus en Uitvoerend Musicus. Rob Nederlof volgde diverse meestercurssussen in binnen- en buitenland o.a. bij Bernard Lagacé, Albert de Klerk, Piet Kee, Luigi Tagliavini. Tevens studeerde hij bij Prof. Gisbert Schneider aan de Folkwang Hochschule te Essen (Duitsland).

Hij concerteerde in vele belangrijke concertzalen en kerken in heel Europa (onder andere Smetana-zaal Praag, Berliner Dom, Thomaskerk Leipzig, St. Bavokerk Haarlem, Hofkapel Schönbrunn, Dom van Salzburg Wenen, Concertgebouw Amsterdam). Ook heeft hij meegewerkt aan een groot aantal CD- opnames en is hij regelmatig te beluisteren en te zien op radio en televisie.

Rob Nederlof is docent aan het Factorium Tilburg, Podiumkunsten en is organist van de Heuvelse kerk en Petrus en Paulus kerk te Tilburg en van de Sint Jan in Goirle.

1. Praeludium, Fuge und Ciacona in C (BuxWV 137)	Dietrich Buxtehude	1637-1707
2. In dich habe ich gehoffet, Herr	Franz Tunder	1614-1667
3. Ihr Musici (uit Lustgarten Neuer Teutscher Gesäng)	Hans Leo Hassler	1564-1612
4. Fuga in G (BWV 577)	Johann Sebastian Bach	1685-1750
5. Schmücke dich, o liebe Seele	Gottfried August Homilius	1714-1785
6. Play it cool!	Ad Wammes	geb 1953
7. Allegro (Thema con variazione)	Carl Philip Emanuel Bach	1714-1788
8. Fuga y misterioso	Astor Piazzolla	1917-1992
9. Trois Danses (Joies-Deuils-Luttés)	Jehan Alain	1911-1940

Toelichting:

In dit programma aandacht voor maar liefst 4 jarige componisten: Hans Leo Hassler (450 jaar), Franz Tunder (400 jaar), Gottfried August Homilius (300 jaar) en Carl Philip Emanuel Bach (300 jaar).

Op een verjaardag mag gedanst worden vandaar dat het programma wordt gecompleteerd met een aantal op de dans geïnspireerde composities.

1. Praeludium, Fuge und Ciacona in C (BuxWV 137) - Dietrich Buxtehude (1637-1707)

Dit feestelijke openingsstuk begint met een pedaalsolo gevolgd door virtuoze toonladderfiguren. Zoals gebruikelijk bij Buxtehude wordt de fuga onderbroken door meer homofone en virtuoze gedeeltes. Heel bijzonder is het dat het stuk afsluit met een Ciacona. Een dans in driedelige maatsoort op een telkens herhaalde basmelodie.

2. In dich habe ich gehoffet, Herr - Franz Tunder (1614-1667)

Franz Tunder was Buxtehude's voorganger als organist van de Marienkirche in Lübeck. Het was in die tijd gebruikelijk dat de nieuwe organist de dochter van de vorige trouwde. Tunder is indirect beïnvloed door Sweelinck via een aantal Sweelinckleerlingen zoals Melchior Schmidt, Jacob Praetorius en Heinrich Scheidemann. Dit koraalvoorspel heeft een rijk versierde koraalmelodie en valt op door de vele echo-gedeeltes die we ook zo goed kennen van Sweelinck.

3. Ihr Musici (uit Lustgarten Neuer Teutscher Gesäng) - Hans Leo Hassler (1564-1612)

Hassler was de zoon van organist Isaak Hassler. Hij werd tijdens zijn jeugd in Neurenberg sterk beïnvloed door de muziek van Orlandus Lassus, die in Duitsland zeer populair was. In 1584 trok hij naar Venetië om er in de leer te gaan bij Andrea Gabrieli.

In navolging van Italiaanse voorbeelden stelde Hassler in 1601 een bundel samen van klavierbewerkingen van bekende Duitse gezelschapsliepen. U hoort hier het oorspronkelijke stuk en daarna de herhaling met allerlei versieringen zoals dat in Hassler's tijd gebruikelijk was.

4. Fuga in G BWV 577 - Johann Sebastian Bach (1685-1750)

In dit vroege werk van Bach is nog duidelijk de invloed van Buxtehude hoorbaar. Het heeft ook de toevoeging alla Giga. De gigue is een zeer snelle dans, waarvan het ritme een veelvoud is van drie. De naam gigue is vermoedelijk afkomstig van het Italiaanse woord "giga" (viool), dat ook de naam is van een driesnarig instrument uit de 12e en 13e eeuw. De gigue, die verwant is aan de Britse dans jig, was reeds omstreeks 1600 in Engeland bekend. In de tweede helft van de zeventiende eeuw bereikte de dans ook het Europees continent.

5. Schmücke dich, o liebe Seele - Gottfried August Homilius (1714-1785)

De niet zo bekende Bach-leerling Homilius was organist van het prachtige Silbermann orgel in de Frauenkirche in Dresden. Homilius heeft een aantal fraaie koraalvoerspelen nagelaten in galante stijl, maar waarin de invloed van Bach ook nog zeker in terug te horen is. Dit koraalvoorspel werd zelfs vroeger aan Bach toegeschreven (BWV 759)

6. Play it cool! - Ad Wammes (geb 1953)

And now something completely different!!

Dat pop-, jazz- en rockmuziekinvloeden en orgelspel goed samen kunnen gaan bewijst deze compositie uit 2012. Gecomponeerd als verplicht werk voor het Internationale orgelconcours in Breda mengt Ad Wammes een polyfone schrijfwijze met allerlei actuele muziekstijlen en zijn er zelfs Noord-Afrikaanse invloeden te horen.

7. Allegro (Thema con variazione) - Carl Philip Emanuel Bach (1714-1788)

De beroemdste Bach zoon Carl Philip was werkzaam in Berlijn en als men het over de grote Bach had bedoelde men niet zijn vader maar hem. Hij componeerde in de Empfindsame stijl, waarin veel ruimte kwam voor fantasie en emotie. Deze variaties komen uit zijn Sonate in d kl.terts en bieden de mogelijkheid om veel fraaie combinaties van dit orgel te laten horen

8. Fuga y misterioso - Astor Piazzolla (arr. Rob Nederlof) (1917-1992)

Piazzolla is bekend als tangocomponist, maar zeker aan het einde van zijn carrière wilde hij een brug slaan tussen de klassieke muziek en de tango. Hij studeerde niet bij de minsten: Bela Wilda (waarvan hij zijn liefde voor de muziek van Bach kreeg), Alberto Ginestera en de beroemdste compositiedocente van zijn tijd Nadia Boulanger. Hij verdiepte zich ook intensief in de muziek van Stravinsky en Bartok.

Deze fuga begint met een thema van maar liefst 12 maten. De fuga wordt gevolgd door een meer homofoon tangogedeelte. Daarna een lyrisch middenstuk en afsluitend weer het tangogedeelte.

9. Trois Danses - Jehan Alain (1911-1940)

Dit werk behoort tot één van de belangrijkste orgelcomposities van de 20e eeuw. Het was oorspronkelijk bedoeld als orkestwerk, maar enkel de pianoreductie is bewaard gebleven. De orkestpartij is tijdens een treinreis zoekgeraakt. Tijdens het eerste jaar van de Tweede wereldoorlog heeft Alain een orgelversie gemaakt. Geen vrolijke dansen dit keer. Het is gecomponeerd toen Jehan in het leger moest dienen, zoals hij zelf aan het einde van de compositie erbij heeft geschreven,

“Transcrit aux armées”. Een paar weken voordat hij als held op het slagveld sneuvelde bereikte het manuscript Parijs.

Joies (vreugde) laat de twee thema's van het stuk horen. Een langzaam koraalachtig begin met tongwerken en een wild dansritme. Na een opzweepende climax volgt een rustige overgang naar het tweede deel met een solo van de hobo.

Deuils (rouw), met als bijschrift Danse funèbre pour honorer une mémoire héroïque, is geschreven als eerbetoon aan zijn zus Marie-Odille die verongelukt tijdens een bergtocht, waar zij ervoor koos om haar broer Olivier te laten leven. Het stuk begint met een langzame passacaglia basmelodie gebaseerd op het openingsthema van Joies. Na een wiegend overgangstukje wordt het langzame basthema steeds indringender tot het uitbarst in een bijna rituele dans. Het begin komt weer terug in een groots fortissimo en na het wiegende overgangsstukje met fluitsolo sluit het deel af met een eenstemmige melodie.

Luttes (strijd) begint met een aantal kort afgebroken melodiefarden gebaseerd op de vorige delen, waarna het dansritme van het eerste deel terugkeert, afgewisseld met het passacagliathema van het tweede deel maar nu “extrêmement rapide”. Na een diminuendo volgen er nog twee arpeggio's afgesloten met korte akkoorden, wisselend tussen mineur en majeur. Het stuk eindigt abrupt met twee korte akkoorden die een oktaaf naar beneden springen alsof er een verdwaalde bom is gevallen en alles ineens over is. Het lijkt of Alain zijn vroegtijdig sneuvelen al zag aankomen. Alain werd posthuum geëerd met een hoge oorlogs onderscheiding.